

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СЕНАТ ОБМЕЖУЄ ВИСИЛКУ ВІЙСЬКА ДО ЄВРОПИ

Вашингтон, 2 квітня. — Голосування сенату над висилкою війська до Європи виказало несподівану зміну в настроях. В засіданні сенат 49 голосами проти 43 одобрив плани президента Трумана, щоб вислати чотири дивізії наземної армії до Європи, однак водночас прийняв поправку до давнішої резолюції, щоб президент засягнув ради сенату перед висилкою додаткових дивізій на оборону Західної Європи. Заки прийшло до останнього голосування сенат 46 голосами проти 44 признав президентові необмежене право при висилці армії за море. Шойво опісля появилося внесок, щоб цю справу ще раз взяти під заставу, а його вислідом була кінцева зміна. Хоч ухвала не має сили закону і є тільки порада, то несподівана більшість при голосуванні поразила прихильників адміністрації до тієї міри, що вони залишили на наступний день викінчення справи висилки війська за море.

ПІЯНИЙ БАРЕРЕ ПОМЕР ПІДЧАС КОНЦЕРТУ

Нью Йорк. — Звісний російський піаніст, Симон Барере, народжений 55 років тому в Одесі, помер підчас вечірнього концерту в Карнегі Голлі внаслідок удару крові на мозок. Концерт улаштувала Американсько-Скандинавська фундація при допомозі симфонічного оркестру. Барере грав вступну сольову партію до твору Гріга, коли нагло похилився на піаніно і перестав грати. Оркестра застопорилася на коротку хвилину, однак докінчила свою точку. Після неї виступив тенор соліст і не дав публіці до пізнання, що сталося на сцені. Шойво при кінці проголошено несподівану смерть артиста. Його жінка й син були в тому часі на залі.

ПІДПРИЄМЦЬ МОЖЕ ВИКІНУТИ З РОБОТИ РОБІТНИКА ПІСЛЯ СТРАЙКУ

Вашингтон. — Красва Рада Робітничих Відносин одоголосно вирішила, що підприємця має право відставити робітника з праці вже після наладданого страйку, якщо погроза нового страйку шкодить йому в бізнесі. Це є інтерпретація постанови закону Тефта-Хартлі, який дає власникові або завідавачеві дають зброю так сильно, як мають робітники в страйку. При вирішуванні іншої постанови рада більшістю трьох голосів проти двох вирішила, що підприємця не має права закрити фабрику або відмовитися прийняти наново робітника, доки юнія не закінчить страйку.

Підставити погодився прийняти план Ради Безпечки для закінчення непорозумінь з Індією щодо Кашміру та заповів повну піддержку в праці посередника О. Н.

ХАРЧ ДЛЯ МІЛЬЙОНА ОСІБ НА ВИПАДОК НАПАДУ

Нью Йорк. — План для масового прохарчування мільйона осіб на випадок нападу атомовою бомбою з повітря придумала Комісія Цивільної Оборони стейту Нью Йорк. Вказівки для необхідного харчування вислали до 104 місцевих, повітряних і стейтових оборонних директорів з запитом, щоб вони взяли під увагу різні льокалі, які надаються на видання харчів. Предсідник і директор комісії, полк. Лоренс Вилкінсон оприлюднює, що „план на випадок необхідності“ придуманий так, щоб можна було його застосувати безпосередньо після атаки, коли то важко буде дістати харчі звичайними способами.

ТРЕБА ЩЕ ПОНАД 51 МІЛЬЙОН НА АТОМОВУ ЗБРОЮ

Вашингтон. — Президент Труман звернувся до Конгресу за ухвалення додаткових \$51,300,000 на „наглий вибір і засоби для дослідів“ для Комісії Атомової Енергії. Ці гроші потрібні ще в біжучім скарбовім році, який кінчиться 30 червня.

В АМЕРИЦІ

Сконфігурація автоматів на кораблі Європа, який відбуває подорож попер сходу побережжя Нью-Йоркської поліції цизиває „старомодними одоручними бандитами“ машини, які продають деякі речі автоматично за вишених у них гроші.

Америка повторяє помилку в Індії, яку зробила у відношенні до комуністів в Китаю, твердить голова Комісії Атомової Енергії, Дейвід Лілісталь. Він шойво повернувся з Індії і каже, що Америка потяжні переговори з Індією про постачання харчових матеріалів, серед яких можна замінити теж, матеріяли для виробу атомової бомби, як це сталося при посилках до Росії.

18,000 добровольців для рятуння людей на випадок нападу атомової бомби з повітря потрібне місто Нью Йорк, Комісар цивільної оборони Артур Валандер оголосив відповідний запит за зголювання добровольців.

Конгресмен Френклін Д. Рузвельт домагається сформування „професійного індексу стійкості“ для практичних політичних діячів. До такого висновку прийшов він після оприлюднення результату слідства сенатської комісії під проводом сен. Кіффера.

Європи, однак водночас прийняв поправку до давнішої резолюції, щоб президент засягнув ради сенату перед висилкою додаткових дивізій на оборону Західної Європи. Заки прийшло до останнього голосування сенат 46 голосами проти 44 признав президентові необмежене право при висилці армії за море. Шойво опісля появилося внесок, щоб цю справу ще раз взяти під заставу, а його вислідом була кінцева зміна. Хоч ухвала не має сили закону і є тільки порада, то несподівана більшість при голосуванні поразила прихильників адміністрації до тієї міри, що вони залишили на наступний день викінчення справи висилки війська за море. Крім резолюції про саму висилку є ще інші резолюції й поправки, які споріднені з першою. Вони відносяться до виконання умов з Атлантицького Пакту, а вислід голосування над ними може багато заважати на свободі рухів ген. Двайта Д. Айзенгавера команданта оборонних сил країн, приналежних до цього пакту.

НІЧНА ПРАЦЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

Вашингтон. — Конгресмен Там Моррей з Теннессі, голова комісії цивільної оборони виїшов з проєктом завести нічну працю для федеральних бююрових працівників, щоб таким чином заощадити місце для приміщення бюр. Коли б його прийняли, тоді було б дві зміни працівників. Негайно після денної приходили б нічні, головні помічники сили, які переводять рахункові калькуляції. Кількість робітників в федеральних бюрах росте і для них треба місця.

Після промови през. Оріола і його оточення виїхав до міста Нью Йорку, де їх прийнято гостинно на вечері в готелю Валдорф Асторія у приватності 5,000 осіб. Відповідаючи на промову посади міста Вінсента Імпелліттері, през. Оріола заповнив Західний світ, що Франція вже видужала з ран після другої світової війни і що готова, разом із Злученими Державами боротися „за мир і волю цілого світу“.

Вони, Німеччина, 3 квітня. — Аліантська Висока Комісія в Німеччині повідомила вчора про далекойдуче звільнення німецької воєнної продукції від наложених на неї після війни обмежень та про модифікацію протикартилевого закону щодо сталеної і вугільної індустрії Рурського басейну. Перше рішення дозволить німецькій індустрії знову продукувати зброю і амуніцію, хоча аліантська контрола тої продукції залишається в повній силі. Рішення відносно картелів видане у зв'язку з поступовим оформлюванням Пляну Шумана, що злучить французьку, німецьку та іншу важку промисловість і підпорядкує її „вищій міжнародній владі“. Деякі обмеження воєнної індустрії ще залишаються в силі, але в основному Німеччина

Секретар скарбу, Джан В. Снайдер, повідомив Конгрес, що на біжучий рік треба тільки десять біліонів нових податків, щоб зрівноважити приходи з видатками на оборону. Зменшення в податках стало можливе тому, що в біжучім фискальнім році заощаджено досі понад три біліони. Снайдер однак повідомив, що наступного року треба буде підняти податки на шість з половиною біліона доларів.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ, ВІНСЕНТ АУРІОЛ, висловився перед спільною сесією Конгресу у Вашингтоні, висловлюючись проти нейтральності та ізоляціонізму, вважаючи їх „абсурдним і історичним нонсенсом“. За Оріолом сидять заступник президента Баркл і спікер Палати Репрезентатів, Сем Рейборн. Сенатори і конгресмени алаштували Оріолові велику овацію.

Оріол у Конгресі: Франція заборолем Європи

Вашингтон, 2 квітня. — Президент Франції, Вінсент Оріол, попрощався рано з президентом Труманом у Білому Домі, а пополудні виступив у промові на спільній збірній обох палат Конгресу. В своїй промові він заявив зібраним конгресменам: „Французький нарід уже знає, що коли Франція упаде, тоді ціла Європа попаде в кайдани і з усією своєю можливою силою стане на службі нацизма. Тоді цілий світ, ба, навіть і сама цивілізація опиниться в смертельній небезпеці“.

Після того Оріол описав Францію як завзяту прихильницю європейської федерації для співпраці зі Злученими Державами і виявив, що Франція прагне над розробленням Пляну Шумана для економічного об'єднання західно-європейських держав. Промова Оріола тривала 27 минут. Він виступив на французькій мові, однак перед тим її роздадо конгресменам в англійській перекладі і це дало конгресменам спроможність оплескувати її оваційно.

Після промови през. Оріола і його оточення виїхав до міста Нью Йорку, де їх прийнято гостинно на вечері в готелю Валдорф Асторія у приватності 5,000 осіб. Відповідаючи на промову посади міста Вінсента Імпелліттері, през. Оріола заповнив Західний світ, що Франція вже видужала з ран після другої світової війни і що готова, разом із Злученими Державами боротися „за мир і волю цілого світу“.

Аліанти касують обмеження воєнної продукції в Німеччині

Вашингтон, 3 квітня. — Аліантська Висока Комісія в Німеччині повідомила вчора про далекойдуче звільнення німецької воєнної продукції від наложених на неї після війни обмежень та про модифікацію протикартилевого закону щодо сталеної і вугільної індустрії Рурського басейну. Перше рішення дозволить німецькій індустрії знову продукувати зброю і амуніцію, хоча аліантська контрола тої продукції залишається в повній силі. Рішення відносно картелів видане у зв'язку з поступовим оформлюванням Пляну Шумана, що злучить французьку, німецьку та іншу важку промисловість і підпорядкує її „вищій міжнародній владі“. Деякі обмеження воєнної індустрії ще залишаються в силі, але в основному Німеччина

своєю індустрією тепер буде вповні включена в оборонну підготовку Західної Європи.

ЗУАДН ПРОГОЛОСИВ ЗБІРНОВУ КАМПАНІЮ „ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ“

Філадельфія, 3 квітня. — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет проголосив сьогодні кампанію збірки фондів „Великодньої Писанки“ на допомогово-переселенці цілі. Кампанія проголошена в порозумінні з Українським Конгресовим Комітетом і її ціллю є зібрати впродовж квітня і травня 100,000 доларів, необхідних ЗУАДКомітету на успішне завершення переселення акції, на забезпечення найкращішої допомоги тим українським ситальцям, які з будь-яких причин не зможуть з переселення скористати та на розбудову апарату ЗУАДКомітету, як це вирішено на останніх річних нарадах, щоб підготувати Комітет до величезних завдань, які могли б йому припасти на випадок війни. Під час кампанії ЗУАДКомітет сподіється знову основно вияснити цілий ряд важливих для українсько-американського загалу харитативних проблем та активізувати наші громади для збірки фондів на найбільш благородний цілі. Офіційне повідомлення в справі „Великодньої Писанки“ на ст. 3-тій в цьому числі.

МІЖ-АМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ОДОБРІЛА ЗАЯВУ ЄДНОСТІ

Вашингтон. — На пополудневим повним засіданні міністрів закордонних справ двадцяти один американських республік одобрено чотири на всі заставки виправлені резолюції, які разом творитимуть „Деклярацію з Вашингтону“. У них міститься заява єдності усіх республік проти міжнародної комуністичної агресії і постановою боротися матеріально і духово проти цієї небезпеки. Дальше згадується про потребу посилення демократичних засад в Західній півкулі і поправки економічних та культурних відносин серед населення американських країн.

63 ВОРОЖІ ДИВІЗІЇ В КОРЕЇ ГОТОВІ ДО НАСТУПУ

Токіо, 3 квітня. — Ген. Мек Артур вчора повідомив, що ворог сконцентрував на фронті в Корей 63 комуністичні дивізії, які в кожній хвилині можуть дістати наказ до наступу на аліантські позиції. Як допустити, що кожна ворожа дивізія має округло 7,000 воєнків, то разом там є поверх 440,000 червоних воєнків, найбільша людська сила, яка досі була zaangażована в корейській війні. Впродовж вчорашнього дня аліантські патрулі знову переходили лінію 38-мої паралелі, випробовуючи ворожі позиції, звідки сподіються нового наступу червоних. Ген. Мек Артур в своєму комунікаті повідомляє, що ворог зайнятий тепер тактичним і стратегічним перегрупуванням „більшх сил“ в безпосередньому віддаленні від фронту, доповнюючи головну дивізію, що були почетвертовані під час аліантської „вбивчої офензиви“.

ЧЕРВОНИЙ ТЕРОР В КИТАЮ

Тонг Конг, 3 квітня. — Тоді, як маси комуністичних військ на фронті в Корей пригтовляються до нового наступу, що конституватиме їм нові гекатомби жертв, в самому Китаю не менших жертв вимагає червона „народно-демократична диктатура“ Мао Це-тунга. З одержаних тут офіційних комуністичних повідомлень виходить, що в останніх днях жертвою скаженої чистки „контрреволюційних елементів“ пало дальших 90 осіб в Шанхаю і щонайменше 32 в Кантоні.

ЯПОНЦІ КРИТИЧНІ ДО ПРОЄКТУ ДОГОВОРУ

Токіо, 3 квітня. — Хоча інформація Джана Фостера Доллеса з минулої суботи про головні напрями пригтованого вже проєкту мирового договору з Японією тут в японських колах прийнято назалгал прихильно та вважається, що вони обіцяють багато більше ніж Японія сама могла сподіватися після капітуляції, проте в останньому видіається теж деякі критичні спостереження. Діло в тому, що японці мають тепер амбіцію стати аліантським „заборолем проти комунізму“ на Далекому Сході, а виявлені напрями проєкту мирового договору не задовольняють їх національних аспірацій під цим оглядом.

70% КАНАДІСЬКОГО КОНТИНЕНТУ ДЛЯ КОРЕЇ

Токіо, 3 квітня. — Сімдесят процент з усіх 10,000 канадських військ, поставлених Об'єднаним Націям до розпорядження до служби „де бою б потрібно“, вже є або в найбільшому часі прибуде до Корей — заявив командант канадських частин в Корей, ген. Джан Рокінгтем.

СКОТЛЕНД ЯРД ЗНАЄ ТАЄМНИЦЮ ВИКРАДЕННЯ КОРОНАЦІЙНОГО КАМЕНЯ

Лондон, 3 квітня. — Скотленд Ярд, легендарна британська тасма поліція, вже мала цілком вияснити тасмницю „зникнення“ коронаційного каменя з Вестмінстерської каплиці на Святій Вечір, але досі вагається заарештувати зв'язаних з цим осіб. Діло в тому, що камінь, викрадено на політичному шкотсько-англійському тлі. Камінь був власністю шкоти і його перевезли до Лондону за часів короля Едварда. Скотленд Ярд мала вияснити всі обставини викрадення того важкого „бег-пайпакх“ — мішковиць пісковика та пригтована відповідне звідомлення, в якому подається всі подробиці, за вийком найважливішої Ярду щодо арешту винувників.

ТЕЖ ІРАК ПОГРОЖУЄ НАЦІОНАЛІЗАЦІЄЮ НАФТИ

Багдад, Ірак, 3 квітня. — Нурі Саїд, прем'єр Іраку, повідомив, що на випадок, коли б закордонні власники нафтових піль в тій країні дальше відмовлялися задовольнити домагання уряду щодо більшої заплати, вони можуть втратити свої концесії. Якщо вони ці домагання задовольнять, тоді націоналізація нафтових піль не буде конечна — заявив прем'єр в своєму звіті до парламентарного фінансового комітету, відповідаючи на запит групи послів, що домагаються націоналізації. Найбільші концесії в Іраку мають американські і англійські, як теж французькі голландські та інші нафтові компанії. Рісчасно з Ірану повідомляється, що там в південних нафтових районах продаються страйки і заворушення, хоча вже не мають масового і одностайного характеру.

В СВІТІ

Італійські ліни соціалісти змінили негативне до себе становище до Атлантицького Пакту, проголошуючи його „конечністю в теперішніх обставинах“.

Югославія ринила відступити від введених вже раніше советських колективних метод в сільському господарстві та достосувати їх до західних практик.

Британський уряд розглядає можливість відкриття своїх військ зони Суецького каналу, але не може прийти до відповідного рішення.

На два роки ульнення засудив британський військовий суд одного дезертира, що перебув 10 місяців в советській зоні Німеччини і добровільно вернувся назад, казучи, що „якщо має досить комунізму“.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with columns: ПЕРЕДПЛАТА (Prepayment) and SUBSCRIPTION RATES. Rows include rates for one year, six months, and three months in dollars and cents.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакції на відповідь.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ГАЛЬОПУЮЧА ІНФЛЯЦІЯ”

Чарлз Е. Вилсон, директор Мобілізації Оборони, передав президентові Труманові свій кварталний звіт, з якого повівся широким оптимізмом, коли йдеться про виробництво Злучених Держав, і то як для воєнних, так і цивільних потреб.

Вилсон подав президентові ще другий звіт, в якому обговорив мобілізацію воєнних сил вільного світу. З нього пізнали, як багато зробила американська допомога для вільної Європи, виробництво якої тепер подвоїлося, а держави, обняті Північно-Атлантичним Пактом, уже мають понад два мільйони узброєних воїнів.

Вилсон подав президентові ще другий звіт, в якому обговорив мобілізацію воєнних сил вільного світу. З нього пізнали, як багато зробила американська допомога для вільної Європи, виробництво якої тепер подвоїлося, а держави, обняті Північно-Атлантичним Пактом, уже мають понад два мільйони узброєних воїнів.

Злучена Конгресова Комісія для Економічного Звіту, маючи на увазі велику руйну, яку може спричинити оця зростаюча інфляція, звернулася з пересторогою не тільки до уряду, але до всього населення країни, стверджуючи, що тепер маємо уже до діла з „гальопуючою інфляцією”.

Наразі заради такі. Помешне видавати грошей як державі так і людям, не зятягати довгів, не брати нічого на кредит. Державна скарбниця повинна покривати усі видатки обов'язково з того, що вона отримує з податків.

Хлоп'ячі Клуби Америки

Красивий директор організації „Бойс Клубс оф Америка”, Дейвід В. Армстронг, оповідає, що тиждень 2-8 квітня буде „Тижнем Красвих Хлоп'ячих Клубів”.

Цього року це свято важливіше ніж звичайно, а це з уваги на політичне й суспільне положення Америки. У спеціальній привітанні, висланим до головної організації, пише президент Труман з Вілого Дому: „У часах теперішнього конфлікту між протилежними ладами, на яких оперте людське життя, нам приходиться не тільки підтримати американський лад, але й вказати на його здорові підстави в нашій щоденній діяльності.”

Немає ніякого сумніву, що одним із головних причин чому український народ ще донині не має власної держави, чому він сам не є ще правдивим господарем на рідній землі, є величезне багатство української землі.

Коли йдеться про „американський лад життя”, то під цим треба розуміти демократичний лад у противстві до тоталітарних ладів, які запанували в різних частинах Європи. Американський демократичний лад, попри свої добрі сторони, має теж і багато недомогань, які даються знати блідніючою населенню.

Тут замало наркотику, що над такими пороками і злочинами повинна чувати поліція. Поліція не заступить суспільної опіки, ані не всилі дати провід доростаючій молоді. Судді, які мають до діла з хлоп'ячими пороками постійно накликають батьків: Заохочуйте своїх дітей, щоб вони вступали в члени молодечих клубів.

Саме тепер, з нагоди тижня „Нешенел Бойс Клуб Вік”, є нагода пригнати діяльність Хлоп'ячих Клубів і зрозуміти їхню вартість. Програма святкування для цілої країни є однакова. Понеділок це день „Дня Приязні”, як день відкриття тижня. Вівторок це „Родинний Вечір” в якому можна до хлоп'ячих клубів привести сестер, сусідніх дівчат або й мамів.

Саме тепер, з нагоди тижня „Нешенел Бойс Клуб Вік”, є нагода пригнати діяльність Хлоп'ячих Клубів і зрозуміти їхню вартість. Програма святкування для цілої країни є однакова. Понеділок це день „Дня Приязні”, як день відкриття тижня.

„День Приязні”, як день відкриття тижня. Вівторок це „Родинний Вечір” в якому можна до хлоп'ячих клубів привести сестер, сусідніх дівчат або й мамів.

Крім привіту президента висловили ще свої побажання такі провідні люди, як секретар оборони Джордж Маршал, кардинал Франсис Спелман з Нью Йорку; голова „Громадянських Кас” — Стенлі К. Аллен, і такі організації, як: Конгрес Індустріальних Організацій, Американська Федерация Праці, та „Інтернаціонал Оптимістів”, який має головну квартиру в Ст. Луїс.

Микола Чубатий

Приятелі та вороги українського народу

Немає ніякого сумніву, що одним із головних причин чому український народ ще донині не має власної держави, чому він сам не є ще правдивим господарем на рідній землі, є величезне багатство української землі.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Недругом України вже й в тих часах була також Польща, але не могла притатися на завоювання України, бо сама була розбита на дрібні уділи, а з другого боку на неї зі заходу натискали німці, випираючи її з її західних провінцій.

Вороги українського народу, які в більшій чи меншій мірі зацікавлені в цьому, щоб Україна не стала вільною, звичайно ширять в світі такі погляди, мовляв, українці не зможуть з ніяким сусідом жити в згоді. Вони, мовляв, воюють з росіянами, з поляками, румунами, мадярами, чехами та ще з ким. Українці, кажуть вони далі, це незгідна нація, яка має повно ворогів, а мало приятелів.

Вороги українського народу, які в більшій чи меншій мірі зацікавлені в цьому, щоб Україна не стала вільною, звичайно ширять в світі такі погляди, мовляв, українці не зможуть з ніяким сусідом жити в згоді.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Недругом України вже й в тих часах була також Польща, але не могла притатися на завоювання України, бо сама була розбита на дрібні уділи, а з другого боку на неї зі заходу натискали німці, випираючи її з її західних провінцій.

Вороги українського народу, які в більшій чи меншій мірі зацікавлені в цьому, щоб Україна не стала вільною, звичайно ширять в світі такі погляди, мовляв, українці не зможуть з ніяким сусідом жити в згоді.

Вороги українського народу, які в більшій чи меншій мірі зацікавлені в цьому, щоб Україна не стала вільною, звичайно ширять в світі такі погляди, мовляв, українці не зможуть з ніяким сусідом жити в згоді.

Вороги українського народу, які в більшій чи меншій мірі зацікавлені в цьому, щоб Україна не стала вільною, звичайно ширять в світі такі погляди, мовляв, українці не зможуть з ніяким сусідом жити в згоді.

ської цивілізації. І хоч Польща тоді вже надобре вгризлася в українську територію, головним ворогом України були такі татари та турки. Ціле думання, ціле відчування українського народу звернене проти невірних, проти музудман, „ворогів віри християнської”.

16-те століття — це століття величезного зросту сили Польщі. Зі зростом її політичної сили росте польський натиск на український народ, на його церкву, на українську культуру. Таким чином Польща стає скоро головним на найбільше загрозливим ворогом України.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

Від перших історичних часів України її найближчими ворогами були кочовики, що раз-у-раз вдаряли у східні межі України руйнуючи найкращі степове лівобережжя.

це кожний може легко спостерігати. Історична логіка подій вже нині диктує, що Польща, подібно, як Туреччина, повинна стати у власних інтересах, добрим сусідом України.

Чи освідомити собі це польський політичний провід, чи ні, фактом є, що Польща перестала бути грізним противником України. Вона нині є другорядним противником України, бо головним ворогом українського народу є Московщина, яка як імперіалістична потуга на Сході Європи — повинна бути знищена, щоб український народ міг жити як вільна нація і як господар на своїй рідній землі та в приязні з усіми своїми сусідами.

Упродовж тисячлітньої історії України постійно головним ворогом України, була найбільша потуга, яка заіснувала на Сході Європи. Теперішня російська потуга — є якраз таким ворогом України. Тому тільки на руїнах цієї російської імперії може наступити рівновага сил на сході Європи і постійне замирення між Україною та її сусідами, колишніми ворогами, з російським народом включно.

ЧОМУ СПОКОХ?

В половині лютого у Києві відбулася „республіканська нарада передовиків сільського господарства УССР” з участю ланкових, бригадирів та становаців колгоспів усіх областей країни.

Але, не зважаючи на вдоволені тон доповіді Кальченка, кілька днів по „республіканській нараді” совєтська преса в Україні опублікувала документ, який „досягнення 1950 року” поважно ставить під знак запиту, а навіть викликає враження спокою.

Тезою звернення є: „Американсько-англійські імперіалісти готують нову світову війну, прирікають на злидні, голод і нестатки трудящі маси. З цією метою вони перетворюють ООН в свою служливу зброю і намагаються обманним шляхом втягнути народи світу в нову війну”.

Тезою звернення є: „Американсько-англійські імперіалісти готують нову світову війну, прирікають на злидні, голод і нестатки трудящі маси. З цією метою вони перетворюють ООН в свою служливу зброю і намагаються обманним шляхом втягнути народи світу в нову війну”.

Тезою звернення є: „Американсько-англійські імперіалісти готують нову світову війну, прирікають на злидні, голод і нестатки трудящі маси. З цією метою вони перетворюють ООН в свою служливу зброю і намагаються обманним шляхом втягнути народи світу в нову війну”.

Тезою звернення є: „Американсько-англійські імперіалісти готують нову світову війну, прирікають на злидні, голод і нестатки трудящі маси. З цією метою вони перетворюють ООН в свою служливу зброю і намагаються обманним шляхом втягнути народи світу в нову війну”.

Тезою звернення є: „Американсько-англійські імперіалісти готують нову світову війну, прирікають на злидні, голод і нестатки трудящі маси. З цією метою вони перетворюють ООН в свою служливу зброю і намагаються обманним шляхом втягнути народи світу в нову війну”.

Пів року я був електромонтером і жадного разу не міг виконати норми. Тому жадної не було перспективи вибитись з свого голодного пайка на півгодовий пайок, що я мав, коли був водовозом. І мені вже чітко вимальовувалась в близькому майбутньому голодна смерть, коли прийшло розпорядження звільняти всіх польських громадян з табору в зв'язку з організацією польської армії генералом Сікорським. Я пішов до контори і попросив мене записати у військову частину. „А якуже ти імеш спеціальність?” — запитав мене військовий, що вербував до армії. „У мене іх цілком три: кравець, водовоз і електромонтер!” — „Так? Ну ладно. Єсть свободное место в пошивочной мастерской. Согласен ехать в Караганду?” — „Рад стараться!” — Тогда зайдю завтра получить літер на проезд, харчевое довольство и сutchник. Утром выдесте автомобильем, вечером посадка, а ночью отправка на Караганду. Понял?” — „Так точно!” „Ну ступай!” — „Це вже була удача! Через тиждень я вже був в Караганді і там узнав, що мене прикомандировали кравцем до військ частини. „Як же це виходить? — питаю я. — З табору мене забирали до військ частини з польських громадян, а попов я у війська в внутрішньої безпеки?” — „Вам, громадянин, пролетаріят оказав доверіє і принімаєт на работу в часті войск внутрєнной безопасности. Вы должны гордеть за то, что вам оказана така честь!” — авторитетно пояснис мені начальник частини особливого призначення. „Я таки гордий етім. В

какую мастерскую прикажете явиться?” — „Наша мастерская в центре города” — і, кажучи це, начальник набрав номер телефона і дав розпорядження про прийом нового кравця. Дали він на листку блокнота написав адресу, відірвав листок, подав мені і сказав: „Пайдьте по етому адресу. Там вам отведут помещеніе і укажут где будет работать.” Так я став кравцем військ внутрішньої безпеки і разом з тим узнав, що є речі далеко страшніше за голод. Караганда — це є всеосознаний табір каторжан, де під кулями військ внутрішньої безпеки працювали мільйони білих рабів. Власне те ж було й у „новій Германії”, але склад рабів був інший. Тут те пер працювали совєтські громадяни з визволенних від фашистів земель. Всі вони бачили інше життя, тому були не безпечні, а особливо небезпечні тримали у в'язниці, що була у місті. Тут були французи, німці, угорці, бельгійці, австрійці, голандці, еспанці, японці і навіть п'ять американських пілотів, що були привезені сюди з Владивостока, — совєтських громадян тут не було. Отож хоч я був вільний, міг ходити, куди хотів, але ця во-

ни вже ніде не знайдуть, маючи документи з концентраційного табору, тому знову крадуть, знову дають хабар, знову хтось донесе. Раз так, знову хтось донесе. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шпегун! Там же „пролетарський суд”, а це зовсім інше ніж звичайний суд. Там єдиним законом є „революційна совість” і „пролетарская бдительность” і це якраз узаконено повне беззаконіє. Другим прокляттям Совєтського Союзу є норми вироботки. Нормально цих норм виконати не можна, тому треба брехати, об-

дурювати. Отож всі в Совєтському Союзі брешуть, обдурюють, — а тому знову страх, що хтось донесе. Раз так, знову хабар і знову теж саме. Все життя було пожего на ризиківану гру: або я тебе обдурю і завтра це буду жити, або ти мене пиймаши на брехні і, згубивши мене, сам це будеш жити. Жадній людині тут не можна було вірити, бо кожен на твоїй загібелі будє свій дальший добробут. Та в такому оточенні жили всі, а для мене було яєно ще одно: до мене, як до жиди, всі ставили страхови. Ви скажете, що я ж не крад. А хіба це має значення? Хтось напише доноє або якогось начальникова я не сподобавсь, — от зараз же я обвинуватять у якогось злочині. Я же сам у Барановичах підписав протокол, що я є польський шп

Доля поета М. Пронченка

Ми багато пишемо про високомистецьку творчість і політично-громадську діяльність Олени Теліги та Олега Ольжича. Але вони були світлим героєм Нової України, адже вони ще за життя молилися до милосердного Бога, щоб послав їм „найбільший дар: гарячу смерть — не зимне умирання“, адже вони, як неперевершені лицарі, щиро шкочували, що вмерти удруге не зможемо ми! Та серед українських героїв першої половини ХХ століття, які згинували за волю України в боротьбі з гітлером-сталінськими окупантами, ми чомусь тенденційно „забуваємо“ про інших світлі імена... Так, про долю борця — поета Михайла Пронченка я не прочитав жадного рядка в нашій українській пресі — ні в часописах, ні в журналах. Щоправда, ще в 1943 році Іван Багряний свою драматичну повість „Розгром“ видав друком з таким лаконічним написом: „Світлі пам'яті поета і товариша — Михайла Пронченка, що за українську ідею прийшов через большевицькі тюрми й концтабори і не зламаний і на решті був розстріляний в Кривому Розі гестапівськими псівниками в 1943 році, — цей твір про трагедію покоління присвячую“.

Отже ж я прочитав уважно „Розгром“ Багряного, але... про особисту (чи не особисту?! — І. М.) трагедію Михайла Пронченка там не знайшов ні одного слова! Також добре ще не вияснена нам доля молодих письменників і журналістів Григорія Чаплі, Володимира Запорожця, Левка Крапки, Павла Бойка, Михайла Шломи та інших, які за величезну міць німецької окупації, тобто під час останньої світової війни, жили і працювали по цей бік фронту, на Україні.

Про долю ж поета Михайла Пронченка я мабуть, знаю трохи більше, аніж його товариш І. Багряний. Коли большевицькі орди 10 жовтня 1943 року підступили аж до легендарного Запоріжжя, а німецькі-військовий загін, підкавши мій під Дніпрельстан, чекавши наказу, щоб його вдруге зруйнувати, я осідлав колосного одноного коня та й переїхав через Хортицю на Дніпрі до Кривого Рогу. До самого ж Кривого Рогу мені не вдалося доїхати, бо туди вже прорвалася якась бронетанкова совєтська частина, — від Запоріжжя до Кривого Рогу гули фронти, земля дригала під ногами, небо було чорніше чорної землі.

Я повернув коня на Апостолю, Нікополь, Миколаїв... В якомусь селі Апостолівського району на Криворіжжі я заїхав до одного колосника переночувати. Це було собі звичайне (обшарпане) подвір'я колосника: занедбана під соломомою хата, вікнами до сонця, стояла біля самої дороги; подвір'я — не обгороджене ні тином, ні загатою — заросло чебрецем; на грядках ще греблілися дві-три курки; на рудій глиняній призьбі сидів, умиваючись, кіт — будуть гості! Тим

сидим гостем, очевидно, був я... Вставши з коня, я постукав у двері. З хати вийшла сумна молода жінка! Привітавшись, я вже хотів вибачитись і поїхати далі.

— Будь ласка, заходьте до хати! — сказала вона, а коня (сокола одноногого, з яким я навіть переїхав Карпати) завела до конюшні.

В хаті на старенькій скрині лежали книжки... Тут же лежала окрема збірка поезій „Кобза“ Михайла Пронченка... Я вже знав, що „Кобза“ вийшла друком в Кривому Розі, де М. Пронченко працював при редакції газети і де був арештований за глибоко-патріотичні поезії та за поширювання серед українського населення протинімецьких і протисовєтських настроїв... Він навіть вивішував над будинком редакції український прапор!

Молода жінка, колосниця, що вийшла тим часом до хати, спостерігла мою зацікавленість „Кобзою“ і схвилюваним голосом сказала: — Цю книжку написав мій рідний брат... — Брат?! Але чи ви знаєте, що німіц... — і я замовк.

— Ви хочете сказати, що німіц Михайла вже розстріляли?.. Ні, він тільки ізольований!

Потім сестра поета Пронченка показувала мені різні його фотографії, деякі рукописи поезій та все чомусь, засумована, твердила, що Михайло лише ізольований, а не розстріляний, як про це вже цілком певно говорили деякі компетентні українці.

Відїзжаючи ранком з села, де народився і жив поет М. Пронченко, звернувся з проханням до його рідної сестри, аби вона дала мені збірку „Кобза“, але вона мені відмовила, мотивуючи це тим, що має тільки один примірник. Згодом, на початку 1944 року, на вулиці міста Миколаєва був арештований гестапівцями мій приятель — журналіст з Донбасу Павло Бойко. Я вносивши йому на допомогу та я сам попав в гестапівські лабеті. Нас замкнули в тісні і темні камери смертників, кожного окремо. Перед тим були обок кулачниками так, що ми падаючи на підлогу, харкали кров'ю. Гестапівці нас били, приговорюючи по-російськи: „Что, бульбовци, поплались?!“ Ми взагалі заперечували, що ми якісь там бульбівці, мелічники чи бандерівці... Ми були молодими свідомими патріотами Великої України — і тільки! Зокрема мене німіц обвинувачували в тому, що я надрукував протинімецьку, образливу байку „Ягня та Свиня“, де під образом гідкої Свині, мовляв, змалював Адольфа Гітлера. А я ж твердив навпаки: Свиня — Йосип Сталін!

В тюремній камері разом зі мною сиділи українські лицарі — партизани, совєтські диверсанти, жиди, злодії та інші мовчазні й підозрілі типи. Вони мене — ці останні — клали на завошилену підлогу в кутку біля „параши“ і примушували декламувати по дві години підраяд гуморески та байки... Одного разу до камери зашли, тримаючи за руки, молодого студента Микитенка із Запоріжжя. Він, коли його арештували, почав хоробро відбиватися гранатами та відстрілюватися з пістоля. Останню кулю він залишив собі... Гестапівці все ж таки його арештували, поранивши в ногу. А йдучи через два дні на розстріл, студент — заборожець Микитенко зупинився на мить біля дверей і вигукнув: — Моя доля — доля Михайла Пронченка! Слава Україні!

ДЕНЬ АРМІЇ
23 лютого в ССР відзначали 33 роковини створення совєтської армії та військово-морської флотії. В підприємствах школах, фабриках, колгоспах України відбулися віча, на яких читано доповіді під такими стандартними заголовками: „Совєтська армія — оплот миру та демократії в усьому світі“, „Генераліссімус Сталін — організатор перемог збройних сил ССР“.

ЦЬОГОРІЧНА „ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА“ НА ДОПОМОГОВО-ПЕРЕСЕЛЕНЧІ ЦІЛІ

ЗАКЛИК

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

В порозумінню з Українським Конгресовим Комітетом та при піддержці усіх наших центральних організацій, Екзекутива ЗУАДКомітету одим проголошує акцію збірки: **„ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА РЯТУНОК БРАТА І СЕСТРИ“**, яка триватиме в місяцях: **квітні і травні 1951 р.** Для виконання усіх завдань та праці в 1951 р., ЗУАДКомітетові потрібна в найближчому часі сума:

\$100,000.00 (сто тисяч доларів)

Досі всі видатки, зв'язані з величезною працею ЗУАДК-у, несло громадянство, як активні члени цієї Організації. І тепер основою нашої праці та моральної і матеріальної сили на майбутнє мусять бути **наші глени**.

Сума потрібна на виконання завдань ЗУАДК не буде великою, коли:

1. Кожна українська організація товариство чи інституція, як і кожний українець на терені Злучених Держав стане членом ЗУАДКомітету та впаить свою річну вкладку: \$10.00 від організацій і \$5.00 від особи.
2. Під час Великодніх Свят по всіх наших громадах повинні відбутися окремі збірки „Великодньої Писанки на Рятуюнок Брата і Сестри“.
3. Кожна українська громада, організація і товариство, як і кожний українець та українка повинні в тому часі зложити свою щедру одноразову пожертву на допомогово-переселенчі цілі ЗУАДКомітету.
4. В кожній українській громаді в збірковому часі „Великодньої Писанки“ повинно відбутися бодай одно віче, на якому була б переведена окрема збірка „Великодньої Писанки на Рятуюнок Брата і Сестри“.
5. Чистий дохід з влаштування в місяцях квітні і травні імпрез, повинен бути призначений на фонд „Великодньої Писанки“.
6. Прохатся всі професійні і самодіяльні хори, театри та інші мистецькі гурти, щоб вони в збірковому часі влаштували бодай по одній імпрезі, дохід з якої був би призначений на фонд „Великодньої Писанки“.
7. Прохатся всі організації і товариства, зокрема відділи наших заповомогових організацій: Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Провидіння і Народної Помочі та Союзу Українок і „Самопомочі“, щоб вони на своїх місячних зборках не тільки стали членами ЗУАДКомітету і заплатили свою річну вкладку але й призначили відповідно до свого бюджету одноразову пожертву на фонд „Великодньої Писанки“ на допомогово-переселенчі цілі ЗУАДКомітету.
8. Прохатся всіх довжників ЗУАДКомітету, щоб в збірковому часі вивіряли свої заборговання і при цьому зложили, по можності, теж відповідну пожертву на фонд Писанки.
9. ЗУАДКомітет поробить заходи, щоб в рамках збіркової кампанії видачі свій окремий, по можності великодньосвятотичний додаток до наших пресових органів на терені ЗДА; вже тепер прохатся надсилати до цього додатку, який вийде великим тиражем, повідомлення своїх пожертв на фонд „Великодньої Писанки“ замість святкових побажань.

Це тільки головніші рекомендації, по лінії яких повинна б відбуватися збірка „Великодньої Писанки на Рятуюнок Брата і Сестри“; кращі інші можливості виділи в поодиноких громадах і тому тут рішальне значення матиме приватна ініціатива передових громадян та місцевих організацій. Тому зокрема закликається всіх провідних громадян, зокрема голів Об'єднаних Комітетів, щоб вони перебрали на себе цей важкий, але відповідальний і почесний обов'язок. Усіх громадян та їх організації закликається, щоб вони не чекали аж до них хтось зголоситься в справі писанки, але самі і негайно вислали свою пожертву до ЗУАДКомітету на адресу

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. BOX 1661 PHILADELPHIA 5, PA. USA.

До активної допомоги в збірці „Великодньої Писанки“ закликається насамперед нових імігрантів, які з власного досвіду знають злидині і недолю скитальців. До такої ж окремої ініціативи та участі в збірковій кампанії закликається наше жіноцтво що своїм вразливим серцем спроможне глибоко відчувати терпіння інших.

Українці, Українці: Ви знаєте працю створеного Вами ЗУАДКомітету в минулому і його потреби в теперішньому. Десятки тисяч на наших рідних по крові сестер і братів вже врятовано, але десятки тисяч ще очікують від нас того порятунку. До нас простягнені ще руки тисяч бездомних, на нас звернені очі тисяч хворих і немічних старців. Ми мусимо їм допомогти і тим сплатити ласкавий долі бодай частину, нашої відповідності за те, що ми, заощадили тих мелодських терпіння або що нас з них вже врятувала. Ми ріднож мусимо бути готовими до праці на випадок можливої нової світової пожежі. Допомога потрібнучим — це найшляхетніша прикмета людини. Недалекий вже гоми Великодніх воскресних дзвонів хай пригадає нам, що наша допомога може відіграти камінь горя та допомоги воскреснути тим нашим братам і сестрам, що сьогодні ще переносять муки розп'яття. Хай не буде ні одного американського українця і ні одної американської української організації чи інституції, які не стали б членами ЗУАДК і не зложили б своєї щедрої пожертви на фонд „Великодньої Писанки на Рятуюнок Брата і Сестри“.

ЗЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ДОПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Усі пожертви зложені на ЗУАДК є звільнені від дохідового федерального податку, а посвідка ЗУАДК є офіційною посвідкою в цій справі.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

41. Лист до батька

Продовж кількох місяців Загальна Рада Американської Єдності пояснює значення листів закордон у загальному „поході за правду“. Уже говорилось, що за тих обставин, коли неможливо заціпати в листах політичні питання, може дуже допомогти проста інформація про хату й родину, про церкву і фабрику.

Звичайний лист може бути одним з значущих і важливіших документів і кожний, що береться писати листа, повинен подумати про те, що його лист є засобом поширювати правду і поборювати брехню.

Недавно в Америці сталась подія, яка наочно показала силу особистого листа. Один моряк написав з табору Пендлтон у Каліфорнії до свого батька, що живе в Кеменді, Нью Джерсі. Юнак був знервованим і незадоволеним; він не розумів, чому саме він і інші хлопці мають бути відірвані від мирного життя і проходити

вишкіл, готуючись до війни. Батько подумав, що важко відповідати на такого листа, адже відповідь мала би докладно вияснити, чому хлопець повинен був залишити мирне творче життя і пережити труднощі та злидині військового побуту. Тоді батько відправив листа до Секретаря Стейту ЗДА Діна Ачесона, прохуючи його поради, що написати знервованому воякові.

Дін Ачесон написав відповідь сам, добре над нею попрацювавши, і його лист допоміг молодому морякові віднайти віру і зрозуміти значення подій. „Є багато тяжких моментів“, — написав Секретар Стейту про теперішню політику Америки, — „але нема легшого шляху до встановлення миру в світі“.

Треба подумати над цим прикладом і використати його у писанні наших листів. Поперше, треба згадати, як старанно і продумано написав Ачесон до молодого вояка.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

21. БЕРЕЗНЯ 1901 р.

НАША ДЕРЖАВНА САМОСТІЙНІСТЬ

Під повним заголовком написано в редакційній статті:

Хто з читачів „Свободи“ читав нащ календар на 1901 р., то там найшов статтю „Боротьба за волю“, в котрій з історичного боку доказано самостійність нашого народу... Політична, чи там державна самостійність, або інакше сказавши цілковита незалежність Русь-України, — це спасення українців. Зрештою сьогодні змагають до цього не тільки українці, але й усі народи, які не мають своєї власної держави. Коли це прийде, не знати, але це справа для нас свята... Нас українців рахують тепер на 30 мільйонів. Днес ми не маємо своєї волі, ані своєї держави, але мусимо слухати і служити чужим... Не завдає згадати, що пани забрали нам найліпші землі, тож не дивниця, що наш нарід на своїй рідній землі бідніє, а чужинець багатіє.

Усього того не було б, як би ми мали свою власну державу. Тоді ми були б панами на власній землі. Ми урядились би так, як було б для нас найліпше... Власне держава з повною свободою, без хлопа й пана — це спасення Русь-України, а кінець і смерть її мукам та визискувачам і гнобителям. (А. Левків).

ПРО ЩО ПОВИНА СТАРАТИСЯ КАНАДІСЬКА УКРАЇНА?

Коло 27 тисяч українців поселилося в Канаді і живемо здорові по корчах та преріях, працюючи на хліб нащущий... Та чи українці навчили бути тільки образом витривалості в біді? — Ні, він повинен на вільній землі користати з волі і свобідно шукати дороги, по якій ввійшов би в круг інших вільних культурних народів... Приглянувшись собі мусимо сказати, що у нас просвіти майже нема... Тому берімося до просвіти в Канаді, закладаймо школи для дітей, а читальні для старших. Хай бодай на кожних 10 українців іде одно число „Свободи“, з якої довідаємося багато про тутешні права й обставини, і як нам поступати в політичній чи громадській потребі. — Іван Водруг.

ЗВІТ КАСОВИЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ

Стан каси з днем 28. лютого 1901 р. такий: Було в касі \$8,852.19, за лютий прийшло 1,509.54, всього приходу було отже \$10,361.73. Розхід на лютий 996, осталося в касі \$9,365.43.

ОГОЛОШЕННЯ: Пошукуюмо учителя з добрими свідцтвами, щоб міг заром бути дяком і учити нотний спів. Платня \$25.00 на місяць і доходи. Зголошуватися на адресу: о. М. Валог, Траугер, Па. Куратори церковні: І. Червинка, Іван Гардій; куратори шкільні: Іван Фариняк, Іштван Житняк.

— Пам'ятайте на Фонд Шкільної Молоді в Америці!
— Ще масмо на продаж тільки кілька Календарів У. Н. С. Хто пришле \$2.00, шлісьмо йому п'ять примірників. Такого календаря ще американські українці не мали!
— Адміністрація „Свободи“, Оліфант, Па.

Так само продумано треба писати до інших друзів закордон. Подруге, про саму подію можна згадати в деяких наших листах, бо вона є типовим прикладом американської демократії: найвищі урядові чинники знаходять час писати до простієнських громадян, а воля щиро написав про все, що думає, не боячись переслідувати поліції.

Нарешті саме слово Ачесона американці повинні повторювати знову і знову: Америка хоче миру; Америка прагне правду — то напишіть до редактора, або до Загальної Ради: 20 Вест 40 Стріт, Нью Йорк, Чуті. Вони є прості, зрозумілі та зворушливі. Вони дійдуть навіть до тих, хто досі був одурені фальшивою пропагандою.

Це є стаття із серії щотижневих статей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдності з метою допомоги американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу. Як-що у Вас є якісь питання або побажання щодо того, як зробити листи закордон ще ефективнішою зброєю у поході за правду — то напишіть до редактора, або до Загальної Ради: 20 Вест 40 Стріт, Нью Йорк, Чуті. Вони є прості, зрозумілі та зворушливі.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАНИМ КОМІТЕТУ ВЛАНШТУВАННЯ ЖАЛІВНОЇ АКАДЕМІЇ ПАМ'ЯТІ В. ВИННИЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. КВІТНЯ 1951
у год. 6:30 вечорі

В АВДИТОРІЇ STUYVESANT HIGH SCHOOL,
15 вул. між 1 і 2 Євєніям в Нью Йорку

ЖАЛІВНА АКАДЕМІЯ

ПАМ'ЯТІ В. ВИННИЧЕНКА

на котру запрошуємо все українське громадянство Нью Йорку і його околиць. Всесь прибуток з Академії піде на увічнення пам'яті В. Винниченка.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

можна вже набутти.
Картки в українським стилю, роботи Анастасівського, з ковертатами. Ціна 10 цнт. одна.

Картки роботи Бутовича, Гніздовського і Сурмача 15 за \$1.00.

Замовлення виконуємо негайно.
"С В О Б О Д А"

Р. О. Вох 346. Jersey City 3, N. J.

Виповніть і витіть нижчий купон та вишліть його на адресу:

"СВОБОДА", Р. О. ВОХ 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Прошу мені прислати Великодніх Картки, на що залучаю суму

Ім'я й прізвище

Адреса

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ 25-О РІЧНИЦІ СМЕРТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

запрошує всі українські Організації й Установи м. Нью Йорку вислати своїх делегатів на громадську нараду в справі влаштування в Нью Йорку урочистої АКАДЕМІЇ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ, Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки, яка мас відбутися 3. червня 1951 р., в залі Менгетен Сентер.

Нарада відбудеться:

В П'ЯТНИЦЮ, 6. КВІТНЯ 1951
в год. 7:30 вечорі

В ДОМІВЦІ УКР. АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ
80 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Комітет.

УВАГА! — НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 8. КВІТНЯ 1951, ГОД. 2:30 ПОПОЛ.

В БЕТОВЕН САЛІ, 210-214 EAST 5th STREET, NEW YORK, N. Y.

ЗАХОДАМИ ПЕРЕСЕЛЕНЧОГО ОСЕРЕДКУ ЗУАДК. І САМОНОМОЧІ ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ МІСТА НЬО ЙОРКУ

ВЕЛИКЕ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ

для дальшої допомоги скитальцям і припінення переселенчої акції з Німеч. до Америки.

Точна програма віча буде проголошена на наступний тиждень. Все наше громадянство запрошує до численної участі

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДАМИ КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ М. НЬО ЙОРКУ

відбудеться:

В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ 1951 Р.
ВЗАЛІ WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
16th St. & Irving Place, N. Y.

ДОПОВІДЬ НА ТЕМУ: НАШІ ЗАВДАННЯ НА ТЛІ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТБЫ

яку виголосить член Президії Української Головної Визвольної Ради та Голова Президії Закордонного Представництва У.Г.В.Р., о. Д-р ІВАН ГРИНЬОХ.

Початок о год. 2:30 пополудні.

Комітет запрошує Громадянство до численної участі.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.
На УККОМітет: \$557.

Як кожного року так і цього року заходом Центрального Комітету Українських Національних Організацій переведено коляду і зібрано \$557.00.

Коляда з Порту

Колядували: М. Кіценюк, Я. Козак, В. Бойчук і С. Магмет. Зложили: Український Нар. Дім \$100; по \$5: П. Сташко, М. Безкорований, Н. Кіценюк, К. Плат, М. Іванчик; по \$3: В. Федчишин, Я. Красносельський, Т. Федун; по \$2: Т. Чель, С. Могіла, Н. Ільків, В. Бойчук, В. Мариць, А. Воробель; по \$1: І. Козак, пані Поліанська, М. Федірко, І. Коритко, І. Плат, В. Вовчок, М. Вовчко, Н. Бутвич, М. Могіла, В. Хребет, І. Федкін, пані Лещак, І. Сиктор, А. Брода, І. Кучмида, Е. Мамчак, пані Ковальчик, К. Лиса; разом \$167.

Коляда з гори міста

Колядували: А. Поливчак, М. Пінковський, В. Талаба, Т. Стець і С. Каша. Коляду зложили: по \$5: М. Сухорський, А. Лягіс, М. Процак, І. Левчик; о. Л. Чанельський \$3; по \$2: С. Каша, А. Олекса, К. Качуряк, А. Наланік, М. Пінковський; по \$1: Т. Стець, М. Процак, В. Грабовський, А. Зизак, М. Фецула, Б. Голда, В. Гиріла, І. Гарасимчук, І. Козак, І. Мушинський, М. Кіценюк, М. Стефуря, А. Огар, Т. Луняк, Д. Стець, І. Литочин, В. Мазурак, М. Чайковський, С. Каша, М. Матлага, І. Крупа, Н. Барна, Ф. Забурак, І. Гески, М. Н., М. Н., разом \$59.

Коляда з Бей Вей

Колядували: А. Поливчак, В. Талаба, І. Солтвіський, М. Волуйчик, Е. Волуйчик.

ЛІСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

Д-р Сергій Кротюк просимо подати свою адресу, маємо листа для Вас.

РОЗШУК

Почуваючи мого вуйка **ВАСИЛЯ ІЗВІЖИКА**, який похований із села Збара, повіт Калущ, а вже давніше був військом до Америки, та має перебувати в New York. Хто знає що про нього або він сам — прошу повідомити на адресу: Teodor Trenzuk, 106 Fairview Ave., Somerville, N. J.

Михайло Ладзівський з села Королівське, повіт Заліський, Західна Україна, пошукує свого батька, **НИКОЛАЯ ЛАДЗІВСЬКОГО**, який виїхав до ЗДА в 1912 році. Хто знає би про нього або сам батько, прошу повідомити на адресу: Michało Ładyszewski, 318 Dufferin Ave., Winnipeg, Man., Canada.

ДМ. ЗАХАРЧУК

артист-малює 650 East 20th St., Northampton, Pa. Phone 2810. **МАЛЮЮ:** церкви, образи, сценерії, портрети, **ВИРОБЛЮЮ:** хорузи, прапори, плакати, іконки, багдахи, тетралюди. — Пишіть по ширшій інформації.

КНИЖКИ-ЖУРНАЛИ-КАРТКИ

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ роботи мистців: Микола Буткович, Якова Гіздзьовського і Ярослав Сурмак. 15 за \$1.00, 100 за \$6.50. Замовлення посилайте на адресу: SURMA, 11 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ!

БУЕВАР і читанки для 2-ої, 3-ої, 4-ої класів до науки письма і читання. Сотні казок і байок, повісток і жартів, пісень і віршів, історичних оповідань, з образками наших мистців. 4 книжки в оправі з поштою \$3.25. Гроші треба прислати з замовленням.

О. KARASHKEVYCH
P. O. Box 198, Jersey City, N. J.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАНІМАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДІ.

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДІ АВТАМІВ
Постараємося для Вас про егізацію Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ**. Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TUCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St. NEW YORK CITY

Зложили: по \$5: Ю. Картичак, П. Остапчук, В. Миськів, І. Кінашук; по \$4: В. Дучемінський, С. Пограничний; по \$3: А. Поливчак, І. Станик, Т. Юрчак, М. Гульницький; по \$2: П. Пігула, С. Родзиняк, С. Прокопчик, І. Муха, М. Яблонський, І. Грінб, М. Федичкий, Е. Димчак, І. Солтвіський, Е. Волойчук, В. Салабай, С. Завалая, І. Галушак, Т. Френкевич, І. Френкевич, Ю. Гвідз, по \$1: М. Гринишак, А. Янгелевич, І. Гелей, О. Кнурек, С. Шийка, С. Барна, М. Кінашук, Н. Барна, І. Пошивак, І. Хрибет, Гр. Кардаш, І. Левицька, С. Федаш, С. Мілянович, Гр. Пайчак, М. Шари, І. Закавич, О. Войтович, Т. Урбан, П. Гонимар, П. Балинський, Т. Дідух, С. Пшмура; разом \$95.

Коляда з Плейзів

Колядували: А. Смит, С. Могіла, І. Кобасовський, Р. Слободян, Д. Слободян. Коляду зложили: по \$25: Іван Зазуляк і Мирон Литвин; по \$10: Роман Слободян, Калина Лисюк, Ол. Галилюк, П. Зеленський, М. Волошиневич, Р. Левчицький, Василь Ратич, Дм. Мина, М. Щербя; по \$5: П. Ізаюк, А. Федірко, В. Кардаш, А. Смит, А. Кемпа, М. Марків, В. Стасюк, В. Штогрин, М. Меглов, І. Балніцький, Д. Гнатюк, І. Микитка, О. Балніцький, І. Романович, М. Пізак; по \$3: С. Гордінський; по \$2: І. Марунчук, С. Генега, Ф. Федош, М. Волчук, М. Поливчак, В. Слободян, А. Ткачук, Д. Щербя, І. Ільків, Д. Вагнер; по \$1: І. Давьковський, В. Федік, В. Божко; разом \$239.

Разом коляда з Елізабет і околиць дала \$557.00. — Гроші вислали до Українського Конгресового Комітету.

ШКАГО-САВТ, Лл.

Академія в пам'ять Шевченка

Дня 18. березня ц. р. Осередок СУМА в Шкаго-Савт улаштував власними силами для ширшого громадянства Святочну Академію в честь Тараса Григоровича Шевченка.

В гарно прибраній залі з портретом Тараса Шевченка академію відкрив культ.-освітній референт п. Гой Петро. Після відкриття виступив з „Заповітом“ сумівський хор під орудою п. Семкова Микити. Реферат виголосив друг Борик Степан. В рефераті прелегент висвітлив Тараса Шевченка, як національного провідника, борця за найвищі українські ідеали та пророка української бу.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Сповідують, що новий лік, званий PENNYL, приносить швидко чудову полегкість для тих, ХТО ТЕРПІТЬ ВІД АСТМИ.

Кажуть, що АСТМАТИЧНІ АТАКИ присягаються, кашлю, душності в томилому диханні нагло загинуть під впливом цієї замінливої медицини. Багато людей, які давніше почувалися ослабленими з натугою шукали відкупи внаслідок таких осоружних атак, тепер радісно признають, що досягли полегкості по роках вже після зажиття першої дози.

Якщо ви терпите внаслідок дошкульної АСТМИ, не отягайтеся листів писати по ПЕННІЛ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли вишлете оце повідомлення разом з вашим повним іменем і адресою до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peeskil, N. Y. Звідти вишлуть вам дві три-доларові пляшочки тільки за \$5, тобто дають знижку \$1 на значній ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть просто листомовою при доручуванні. Однак зробити це тепер, бо припас невеликий.

Імя _____
Адреса _____
Місцевість _____ Стейт _____

дуччини. Дальшу частину виповнили чотири декламації і ще дві пісні того ж хору „Сонце заходить“ і „Думи мої“. Академія пройшла успішно. Кожний виходив зі залу з вірою, що „стане Україна і розвіє тьму неволі“.

Серед буденних днів сумівці гідно відзначили річницю народження і смерті свого найбільшого генія Тараса Шевченка. Якраз минув рік від заснування цього осередку і він, тобто Осередок, поруч інших святкових імпрез і академії, вже вдруге відзначив Шевченківську Академію.

Прикрим є те, що стара імґрація дуже нечисельно приходить на ці святкові імпрези.
Л. К-ня

ШОАРК, Н. Дж.

Величавий Шевченківський Концерт

У неділю, 25 березня, відбувся у Ньюарку заходом Українського Центрального Комітету величавий Шевченківський Концерт, який належав до найкращих і найбільш вдалих, як своєю доброю програмою, так і виконанням усіх точок. Виступали аж чотири хори: „Воля“ і злучені під управою проф. Т. Каськова, хор ООЧ-СУ під управою п. Р. Набернерського, хор Української Презвигтерської Громади під управою проф. Ю. Кириченко і чоловічий хор „Трембіта“ під управою п. М. Добуша. Усі ці хори (соля виконували п. п. М. Сокалюк, С. Чорномаз і др.) були дуже дбайливо приготовані і внаслідок цього співали чисто, посправно і зозрозумінням. З признанням слід підчеркнути в усіх цих хорах, чи пак у їх управителів, стремління відійти від провинціалізму у виборі репертуару в якому не було цих дешевеньких т. зв. творів, які так часто заміщували програми Шевченківських концертів давнішими роками.

Глибоко змістовну промову виголосив др. К. Кисілевський; гарно декламувала п-ні Грина Гнатів, а група молоденських пластунко цітко й прецизійно виголосила поему Лесі Українки „Шевченко“.

Баритон Петро Ординський з старим, любим другом ньюарської громади і його виступ завжди тепло зустрічають. Так було і цим разом: його виконання — у своєрідному „народному стилі“ — трьох пісень Лисенка („Мені однаково“, „Ой чого ж ти почорніло“, „Ой Дніпре“) викликало щирі й довготривалі олески. Справно аккомпанювала йому п-ні М. Шумейко.

Справжня овація зі сторони усіх присутніх зустріла появу на сцені нашій пари славновісних артистів — Марії Сокол

і д-ра Антона Рудницького, Марія Сокол виконала низку невідомих у нас, нових творів до слів Шевченка: арію Мейтуса з опери „Гайдамаки“ Рудницького, „Коли б зустрілися ми знову“, Чішка „Пісню Галі“ з опери „Назар Стодола“ і Штогаренка „Як би мені черевки“. Блискуче, зворушливе виконання усіх цих творів, чудовий голос артистки і її мистецтво орудувати ним — все це викликало повне захоплення публіки, яка довго домагалася додаткових пісень і врешті примусила паню Сокол повторити свою останню точку. Це був наявний доказ, що любителі української пісні й музики радля з повороту на п-ні Сокол та п. Рудницького на українського концертову естраду.

Відспівання „Ще не вмерла“ закінчилося це незвичайно вдале Шевченківське Свято. Слід згадати, що всі без винятку виконували твори в програмі, як хорів так і солістів, були до слів Шевченка. Публіка виповнила по-береги велику сальо Української Централі.

ПРИДУМУЮТЬ ПРОБУ АТОМОВОЇ БОМБИ НА АЛЕВТАХ

Вашингтон. — „Асоцієтєд Пресс“ звідомяє, що уряд Злучених Держав пригтовляється до п'ятої проби атомової бомби, цим разом на однім з Алевтських островів, на границі Сибіру. Члени Комісії Атомової Енергії схилили до такої проби тому, що вона відбулась би в околиці, у якій передбачується війну з Росією. Крім цього нова проба буде відмінною від усіх попередніх, бо бомба мала б бути приміщеною під землею, на поверхні якої знаходиться гора. Таких островів є там більше і вони не потерпіли б від вибуху. Коли б підкласти атомову бомбу під якийсь коралевий острів на Тихому океані, тоді він міг би цезнути підчас вибуху і не можна б було нічого довідатися про його вплив на землю й на скали.

КНИЖЕЧКА ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ОБОРОНУ

Вашингтон. — Підручник для Необхідної Діяльності підчас Оборони видав федеральний уряд для інформації про різні федеральні бюро й агенції, зв'язані з оборонною програмою. Йї назва: Handbook of Emergency Defense Activities. Вона коштує 25 ц., а замовлення треба вислати на адресу: Superintendent of Documents Washington 25, D. C.

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН

Чи ви нервуєтесь, чуєтеся змучені й виснажені? Чи чуєтеся ослаблені в воскресіння так, що не можете працювати radoмаши, які природа призначила для вас? Для нової енергії й життєздатності заживайте HEXTONE. ГЕКСТОН містить аріновітаміни, потрібні для втримання того життєздатного почування. Без уваги на те, яких расових ви класіві давніше, заживайте ГЕКСТОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисячів мужчин, які втілюються тепер найбільшими radoмаши через заживання ГЕКСТОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТОН є \$4.00 за одну пляшку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете ціну знижку. Тільки вишліть оце оголошення до: BERIAC PRODUCTS, Dept. Z-13, 308 Flatbush Ave., Brooklyn 17, N. Y., а дістанете дві пляшки ГЕКСТОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на звичайній ціні. Не треба навіть посылати грошей. Заплатіть поштареві, коли принесе пляшку ГЕКСТОН-у продается з гарантією звороту грошей, як не буде доволені. Заняйте собі: Перша тайна кожного успіху — це діляння. Отже не відкладайте цього. Замотуйте тепер.

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА
ВЛАСНОГО ВИРВУ

НАПЕЛЮХИ
З найліпшого фільтру
ВІД \$8.95 ДО \$12.50.
Нові весняні моди в різ. красках
Видоважно купуйте у нас
капелюхи.
Продаємо шовковий краватки,
клас і модки.
(Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place
(bet. 2 and 3 Aves.)
New York City
GR. 5-3733

У ПІДГОТОВІ ДО КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

Філадельфія пригтовляється з справжнім захопленням для прийняття в гості українсько-американських ветеранів світових воєн. Це мають бути „Філадельфійські Радоці з 1951 р.“ З уваги, що теперішній час знаменується значною участю резервових воєнк українського роду в ново організованих збройних силах Америки, буде повно різнородних воєнських однострив на конвенції.

На нараді вибрано найвідгидніший готель у Філадельфії, а саме Белву-Стратфорд готель. Заки його вибрано, комітет брав під заставу не тільки вигоду, але й кошти утримання, отже ціну кімнат. Крім того цей готель має центральне положення, бо знаходиться в самому осередку міста, недалеко ратуші. Доступ до нього вигідний з усіх усюдів, а головю з залізничних станцій.

Хоч покладено головну вагу на розвагу для ветеранів, то ділова частина не є другорядною. Передбачено кілька змін у статисти, які конвенція має передискутувати й евенуально ухвалити. Буде теж дискусія над поширенням організації Українсько-Американських Ветеранів на різні місцевості й стейти. Комітет подбав теж про визначних промовців, які будуть притягаючою салью конвенції. Щоб ветерани самі могли причинитися до успіху, треба, щоб вони вже задалегідь зголошувалися до участі в нарадах і забавах в днях 26 і 27 травня 1951. Треба теж наперед забезпечити собі кімнати в готелю, не зважаючи „на поважне положення“.

Тома Дармопрей

● Морську лабораторію для студій мушлів побудовано на кораблі Шанг Влдер у Вест Гейвен, у стейті Коннектикут. З неї будуть спостерігати життя устриць і інших подібних морських сотворів.

● Сальоті можна заповнити в подовні випадки. Це ствердив на зібранні в Нью Йорку Красного Товариства проти Сльоті др. Лінард Шліл, головний лікар Служби Природного Здор'я.

● „Голос Америки“ доходить знову до Аргентини. Програма була заборонена владюю два дні.

● 228,841 воєнк вносять свої врати військ О. Н. в Кореї, влючючі з п'ятеро-корейськими. В не враховані вбиті, поранені і полонені та пропавші без вістий. Вєх вбитих є 25,374.

● 99 відсотків посадинок американських міст ще чесні люди, твердять Американське Муниципальне Товариство в Шкаго. Цю заяву оголосило воно з нагоди зазиву директора Федерального Слїдчого Бюро, щоб громади співпрацювали з іншими чинниками при здавленні злочиню.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484
208 E. 6th St., NEW YORK 3, N. Y.
Перевіз мебелю, багажу і різних речей.

КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ! — УВАГА!

LITERARY RESTAURANT
2258 WEST 10th ST. і plr LITERARY RD., CLEVELAND
набув у власність і провадить
ГОРОДИСЬКИЙ МИХАЙЛО
Видасмо сніданки, обди, вечери та гарячі і зимні перекуски
Кухня ведена на домашній спосіб, відчинена в звичайні дні і свята від год. 6 раню до 9 вечорі.
Новоприбулим імїгрантам і іншим поручасмо нашу спеціальність — український харч.

ЗБОРИ ВІДПІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Союз“ від 339, відбудуться в неділю, 8 квітня, в 1. год. пополууді, в У. Н. Домі. Проситися членів взяти числену участь, як різнож сплатити належні вкладки. — За уряд: Я. Дядиґа, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Вр. св. Василія Великого, від 364, повідомляє всіх членів і членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8 квітня, в 2-й год. пополууді, в Укр. Домі, 2161 E. 93 вул. Просимо всіх членів прийти на означений час і принести своїх вкладки, котрих секретар відрадо вишле до У.Н.С. Довгуючих членів просимо прийти і вирішити свої вкладки. — За уряд: Е. Білецький, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Юрія, від 379, повідомляє всіх своїх членів і членів, що значний місячний збори відбудуться в неділю, 8 квітня, в год. 12. вполуді, в Домі Вл. УНС, 845 N. Western Ave. Проситися членів прийти на час. Члени, котрі були сусупидовані в березні, коли прийду на збори і заплатять свої вкладки, будуть прийнятні на нову. — За уряд: Г. Бобик, прес.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Вр. св. Петра і Павла, від 102, відбудуться в неділю 8 квітня за год. по другій і третій Службі Воєн, в церковній галі 2280 W. 7th St. За уряд: Г. Глобєць, прес.; В. Жук, кас.; М. Вобєчко, секр.

МОНЕССЕН, Па. — Повідомляється членів Врстатів св. ап. Петра і Павла, від 358, що місячні збори відбудуться в неділю 8 квітня 1951, о год. 1:30 пополууді в українській галі при 2-й вул і 213 Скумекер Евеню. Проситися всіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. За уряд: Преде Янковський, касієр Кудлик, секретар Куць.

ВУНСАКЕТ, Р. Ав. — Тов. Івана Франка, від 241, повідомляє всіх членів, що квартальні збори відбудуться 7 квітня о год. 6-йй вечером, в галі під числом 74 Герис Евеню. Обов'язком кожного члена є явитися на ці збори, бо є важкі справи до полагодження. — Уряд

ПОДЯКА

Ділямося сумною вісткою з кривини, приятелю та знайомим, що наш коханий синко **ВОЛОДИМИР (ВОЛДІМІР) ДЗУНДРА**, уродженець 4. лютого 1938 р. в Калущі, Зак. України, який приїхав з нами до ЗДА 26 квітня 1949 р., по довгий і тяжкий недугі серця помер в дні 4. марта 1951 р. в місці шпиталі в Амстердамі, Н. Н., а його похорон відбувся в дні 6. марта 1951 р. на місці цвинтарі. Вєм, що так морально як і матеріально несла поміч та причинилися у відданні останньої послуги помершому широчердечне „Спаси Віг“.

Роман, Марія і Юрчик ДЗУНДРИ

НА ПРОДАЖ

ЧИСТИЙ МІД
продать українські пасичники Союз Брєно і смі, 6-фунтова бляшна бляшка за \$1.75, 10-фунтова \$3.25 з пересліскою. С.О.Д. не вислалою. Insured.
S. BZENKO and SON
R. 3, Box 5, Rochester, Mich.

ПРАЦЯ

Потрібно МУЖЧИН до праці при залілі. Мусять перейти лікарські оглядини. Писемно подати височину, вагу, вік і родинний стан до: KENCROFT MALLEABLE CO., Inc., 373 Heriel Avenue, Buffalo 7, New York.

Вступайте в лави У. Н. Союзу

Професійні оголошення

Д-р М. МАНЗЕЛ
візьмає гострі і старілі зуби мушків і жінок, шпирі, загальне ослаблення, шкіря і міхурі, ревматизм; переводить алкалї крові з сечі.
Пробирка \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
код 4-701 Евеню і Юніон Сквер.
Година Шкоди 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

Dr. S. GHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острї і довготривалї зуби члеників і жінок. Шпирі, X-Ray. Роздуться шлї дїкуемо без операції. Переводимо алкалї крові для суцуприваня члеників. — Офісний година: Шкоди від 10 раню до 6:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 попол. Екзаминація \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
60 East 3rd St. (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993

Вакутрімні мушкі. Флюороскоу, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо алкалї крові для суцуприваня члеників.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИ І УПРАВЛІТЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-4748

Дні мої в мотельні поховання — цілї стільки похованя.
Періорядка обслуга в усіх випадках без різниці застосовується.

ІВАН БРОЩАК, вояк.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 3-5555

ІВАН БУНЬНО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИ
арядкує погребні по \$150
ціні так звичай — як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

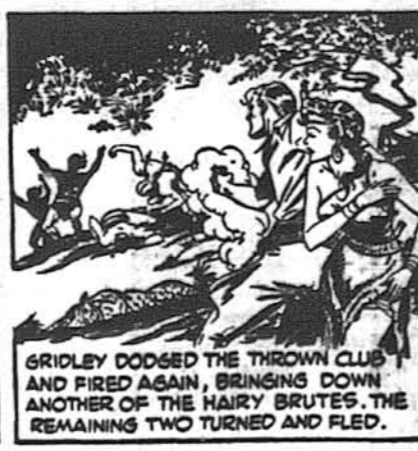
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИ
Занймається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-3968

Коли провідний волохач був готовий кинути свій костюр, Грїдлі вистрїлїв. Тип закрутився і впав мертвий на місці.

Грїдлі вимкнув удару киненої палиці і вистрїлїв наново, вбиваючи другого волохача. Два інші відвернулися і втікли.

„Що то за величава країна! — заговорив Грїдлі, оглядаючи побовниче. „Одначе я не вірю, щоб я дожив того, щоб хтось нею втішався!“ — Коли вони йшли до недалекої гори, дївчина показала на себе саму й сказала з усміхом „Яна!“